

A Fővárosi Ítéltábla az Újvári és Báji-Patay Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Újváry Zoltán;) által képviselt I. rendű II. rendű III. rendű és kk. IV. rendű felpereseknek - Dr. Bányai Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen, kártérítés iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2014. október 21. napján kelt 39.P.22.821/2012/32. sorszámú ítélete ellen, az alperes részéről 33. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helyben hagyja.

Kötelezi az alperest, hogy a felpereseknek 15 napon belül fizessen meg együttesen 125.000 Ft (szász-huszonötezer) + ÁFA forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az I. rendű felperes édesanyja, a II-IV. rendű felperesek nagyszülője I. rendű felperes nevére 2007. április 9-én gépjármű utasaként balesetet szenvedett, melynek következtében életét veszítette. A felperesek keresetükben a balesettel kapcsolatban felmerült káruk megfizetésére kérték kötelezni az alperest mint a károkozó gépjármű kötelező felelősségbiztosítóját.

Az alperes az I. rendű felperes vagyoni kárát teljes mértékben, nem vagyoni kárát 500.000 Ft-ban elismerte. A II-IV. rendű felperesek vonatkozásában a kereset elutasítását kérte, mivel álláspontja szerint a nem vagyoni kártérítés iránti igényük jogalapja nem áll fenn.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 2.139.000 Ft-ot és kamatait, valamint II-IV. rendű alpereseknek személyenként 1.000.000 Ft-ot és kamatait, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kimondta, hogy az I. rendű felperes részére járó 639.000 forint és járulékai vonatkozásában az ítélet fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajtható. Döntött a perköltség viselése tárgyában is. Ítélete indokolásában megállapította, hogy az alperes a 190/2004. (VI. 08.) Kormányrendelet,

továbbá a Ptk. 339. §(1) bekezdése alapján a felpereseket ért kárért kártérítési felelősséggel tartozik. A felperesek személyiségi joga hozzátartozójuk elvesztése következtében - figyelemmel a személyes előadásukra és a megszerzett igazságügyi pszichiáter szakvéleményekre - megsérült. Az életvitelükre, életminőségükre a történetek maradandó negatív befolyást nem gyakoroltak, pszichés állapotuk kóros irányban nem változott, pszichiátriai kezelésre nem szorultak, nem éltek az elhunytal közös háztartásban. Az I rendű felperest - aki az édesanyját veszítette el - váratlanul érte a tragédia, amelyre felkészülni nem tudott. A II-III. rendű felpereseknek is szoros kapcsolatuk volt a nagyszülőjükkel, a halálával és a közúti balesetben súlyos sérülést szenvedett édesanyjuk kórházba kerülésével életük megváltozott, aktívan részt kellett venniük a IV. rendű felperes - aki a baleset bekövetkeztekor 5 éves volt - gondozásában is. A IV. rendű alperes csupán részben emlékszik a nagyszülőjére, a veszteség feldolgozása megtörtént. Az elsőfokú bíróság figyelembe vette, hogy a nála elvégzett tesztek szorongásra utalnak. Mindezen körülményeket értékelve a bíróság az I. rendű felperes javára 2.000.000 Ft, míg II-IV. rendű felperesek javára személyenként 1.000.000 Ft nem vagyoni kártérítést látott indokoltnak az 2007. évi ár- értékviszonyokra tekintettel.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását kérte oly módon, hogy a bíróság az I. rendű felperes javára szóló marasztalás összegét 1.139.000 Ft-ra és kamataira szállítsa le, míg a II-IV. rendű felperesek keresetét utasítsa el. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes esetében a nem vagyoni kártérítés mértékét túlzott összegben állapította meg, míg a II-IV. rendű felperesek vonatkozásában tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a nem vagyoni kártérítés megállapításának feltételei fennállnak. Kérelme indokául arra hivatkozott, hogy I. rendű felperes nevének 77 évesen, idős korában hunyt el, a baleset bekövetkeztekor pedig a felperesektől - házastársával - külön háztartásban önálló életet élt. Hangsúlyozta, hogy az igazságügyi pszichiátriai szakértői vélemények is az ő álláspontját támasztották alá. Az I. rendű felperes esetében sem a baleset időpontjában, sem a szakértői vizsgálatkor nem voltak feltárható kóros pszichiátriai tünetek, a pszichés gyász normál lezajlású volt, az életvezetésében szakértői szempontból igazolható törés nem következett be, gyógyszeres kezelésre nem szorult. Életvitelére, életminőségére a történetek maradandó negatív befolyást nem gyakoroltak, érzelmi, családi kapcsolataiban kimutatható zavarokat nem okoztak.

Kiemelte, hogy a II-III. rendű felperesek esetében sem tárt fel a szakértő kóros pszichiátriai tüneteket sem a baleset időpontjában, sem a szakértői vizsgálatkor. A halálesetet követően pszichés sérülést nem szenvedtek, gyógykezelésre nem szorultak, életvezetésükben negatív változás nem következett be. A IV. rendű felperesnél is megtörtént a veszteség feldolgozása, életkorából adódóan csak részben emlékszik a nagyszülővel való kapcsolatára, elvesztésével pszichés traumát nem szenvedett. Okszerűtlennek tartotta a bíróság következtetését, miszerint a tesztekben feltárt szorongását az alperes terhére kell értékelni. A szorongások oka nem ismert, nem bizonyított, hogy az a balesettel áll összefüggésben.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének a helyben hagyását kérték, annak helyes indokaira tekintettel. Hangsúlyozták, hogy I. rendű felperes nevének a család aktív tagja volt, a gyerekek életében fontos szerepet töltött be, segítette a család teendőinek megszervezését. Harmadik unokája (IV. rendű felperes) születését követően pedig a család közvetlen közelébe költözött, hogy még több segítséget tudjon nekik nyújtani. Az I. rendű felperes erősen kötődött az édesanyjához, a tragédia váratlanul érte, így munkájára sem tudott koncentrálni. Álláspontjuk szerint nem feltétele a jogkövetkezmények alkalmazásának a kóros személyiség változás, vagy a patológiás állapot kialakulása. Utaltak arra is, hogy a család integritása sérült, mivel elvesztették a család egyik legfontosabb tagját.

A fellebbezést a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 256./A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül

bírálta el.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdésében foglalt korlátozásra figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag a felperesek nem vagyoni kárára vonatkozó rendelkezéseit vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű és gondos mérlegelésével állapította meg a releváns tényállást, az abból levont jogkövetkeztetések tekintetében hozott döntése megalapozott, annak indokaival a Fővárosi Ítéltábla teljes mértékben egyetért, azt megismételni nem kívánja.

Az I. rendű felperes nem vagyoni kárigénye vonatkozásában az alperes a jogalapot nem vitatta, kizárólag annak összegét tartotta eltúlzottnak.

A Ptk. 355. § (4) bekezdése értelmében kártérítés címén a károkozó körülmény folytán azt a kárpótlást is meg kell téríteni, ami a károsultat ért nem vagyoni hátrány csökkentéséhez, vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A Ptk. 360. § (1) bekezdése alapján a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes.

A perbeli esetben a személyhez fűződő jog sérelme, a hátrány az I. rendű felperes édesanyjának halálával a baleset napján bekövetkezett, így a káresemény bekövetkeztekor irányadó értékviszonyok alapján kellett a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegeléssel megállapítani a nem vagyoni kár összegét. Az I. rendű felperesnél valóban nem volt feltárható kóros pszichiátriai tünet és a gyász normál lezajlású volt. A balesetben az I. rendű felperes házastársa is súlyosan megsérült, egy hónapig tartó kórházi, majd hosszan tartó otthoni ápolásra szorult. Ezen időszakban az I. rendű felperesnek nem csupán házastársát, hanem a három kiskorú gyermekét is el kellett látnia. Amennyiben az I. rendű felperes hozzátartozója elvesztése következtében súlyos pszichiátriai károsodást szenvedett volna, az alperest a bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított kártérítésnél jóval magasabb összeg megfizetésére kötelezte volna. Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla nem látott lehetőséget az I. rendű felperes vonatkozásában a marasztalás összegének mérséklésére.

Az alperes a II-IV. rendű felperesek tekintetében a nem vagyoni kárigény jogalapját is támadta. A Ptk. 685. § b) pontja alapján közeli hozzátartozó az egyeneságbeli rokon, amely fogalomba a nagyszülő is beletartozik. A II-IV. rendű felperesek nagyszülőjüket veszítették el a balesetben. A rendelkezésre álló adatok szerint szoros kapcsolatuk volt a néhai nagyszülővel, aki a IV. rendű felperes születését követően a családhoz közel költözött, kizárólag azért, hogy a mindennapokban is segítségükre legyen. A bíróság pszichés károsodásra utaló tényállást a II-IV. rendű felperesek vonatkozásában sem állapított meg, az a szakértői bizonyítás során sem merült fel. Az igazságügyi pszichiátriai szakértői vélemény 2014 áprilisában, a balesetet követően 7 évvel később készült. A másodfokú bíróság álláspontja szerint teljesen természetes, hogy a nagyszülő elvesztését az eltelt évek alatt a II-IV. rendű felperesek teljes mértékben feldolgozták. A nem vagyoni kártérítéshez való jogosultság megállapításánál a gyászfolyamat esetleges kóros lefolyásának nincs jelentősége, az a nem vagyoni kár összegének megállapításánál vehető figyelembe. A másodfokú bíróság osztja az alperes azon álláspontját, miszerint a szakvélemény alapján nem állapítható meg, hogy a IV. rendű felperes szorongása összefüggésben állna a nagyszülő elvesztésével, ezért ezt a megállapítást az elsőfokú bíróság ítéletének indoklásából mellőzte.

Mindezek kiemelésével a másodfokú bíróság is arra következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság

által megállapított személyhez fűződő jog sérelme és a bekövetkezett hátrány a II-IV. rendű felperesek nem vagyoni kárát megalapozza. A káreseménykori értékviszonyok alapul vételével a II-IV. rendű felpereseknél sem látott lehetőséget a javukra megállapított kártérítés leszállítására.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felpereseknek a fellebbezési eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése a) pontja és (5) bekezdése alkalmazásával határozott meg.

Budapest, 2015. április 7.

. Németh László s.k.

a tanács elnöke

. Molnár Ágnes s.k.. Merőtey Anikó s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:

ódi Zsuzsanna
tisztviselő